तत् क्षन्तव्यं युवाभ्यां मे कृत्वा प्रीतिपरं मनः ॥१८१॥

तच्छ्रुत्वा लघुपतनक आह। भद्र न भेतव्यमस्मद्विधैर्मित्रैर्विद्यमानैः। तदहं हिरण्यकं गृहीत्वा द्रुततरमागच्छामि। अपरं ये सत्पुरुषा भवन्ति ते व्यसने न व्याकुलतामुपायान्ति। एवमुक्त्वा लघुपतनकश्चित्राङ्गमाश्वास्य यत्र हिरण्यकमन्थरकौ तिष्ठतस्तत्र गत्वा सर्वं चित्राङ्गपाशपतनं ५ कथितवान्। हिरण्यकं च चित्राङ्गपाशमोक्षणकृतनिश्चयं पृष्ठमारोप्य पुनश्चित्राङ्गान्तिकमागतः। सोऽपि मूषकमवलोक्य किञ्चिज्जीविताशया संश्लिष्टः सविषादमाह। भो मित्र साध्विदमुच्यते।

आपन्नाशाय विबुधैः कर्तव्याः सुहृदोऽमलाः।
न हरत्यापदं कश्चिद्यो ऽत्र मित्रविवर्जितः ॥१८२॥ १०

हिरण्यक आह। भद्र तावत् त्वं नीतिशास्त्रज्ञो दक्षमतिः। तत् कथमत्र कूटे पतितः। चित्राङ्ग आह। भो न कालोऽयं विवादस्य। तद्यावत् स पापात्मा लुब्धको न समभ्येति। तावद्द्रुततरं कर्तयेमं मत्पादपाशं। तदाकर्ण्य हि विहस्य हिरण्यक आह। भद्र किं मय्यपि समायाते लुब्धकाद्बिभेषि। ततः शास्त्रं प्रति मे महती विर १५ क्तिः सञ्जाता। यद्भवद्विधा अपि नीतिशास्त्रविद एनामवस्थां प्राप्नुवन्ति। तेन त्वां पृच्छामि। स आह। भद्र कर्मणा बुद्धिरपि हन्यते। उक्तं च यतः।

विधात्रा रचिता रेखा ललाटेऽक्षरमालिका।
न तां मार्जयितुं शक्तः स्वबुद्ध्याप्यतिपण्डितः ॥१८३॥ २०

एवं तयोः प्रवदतोः सुहृद्व्यसनसन्तप्तहृदयो मन्थरकस्तं प्रदेशं शनैः शनैराजगाम। अथ तमायान्तमवलोक्य लघुपतनक आह। अहो न शोभनमापतितं। हिरण्यक आह। किं स लुब्धकः समायाति। वायस आह। आस्तां तावल्लुब्धकवार्ता। एष मन्थरकः समायाति। तदनीतिरनुष्ठितानेन। वयमपि नूनं व्यापादनीयतां यास्यामोऽस्य २५